

jeg skal ikke udtale nogen Kritik over dem, men som i hvert Fald ere nye og uprøvede i deres Virksomhed. Ogsaa det kan forsinke Sagerne noget. Men noget kan ogsaa ligge i, at der maaske er et og andet, der kan forandres i Forretningsgangen. Der vil jeg sætte overordentlig Pris paa det ærede Medlems personlige Medvirkning og haaber, — jeg ved det for Resten ogsaa, — at det ærede Medlem vil yde den, idet det er rigtigst, at den Sag bliver forhandlet mellem dem, der have rejst den, og Finansministeren og de vedkommende Embedsmænd i Finansministeriet.

Jeg vender mig saa til det ærede Medlem for Københavns 4de Valgekreds (Schovelin), som jeg i det hele kommer til at beskæftige mig noget med. Det ærede Medlem rettede først en Kritik mod en Betragtning, jeg har gjort gældende ved Forelæggelsen af Finansloven. Han mente, at jeg ikke havde Ret til at sige, at de daarlige Tider satte ind med fuld Kraft, den Gang Skattelovene af 1908 skulde træde ud i Livet. Jo, det havde jeg fuld Ret til at sige i den Forbindelse, hvori jeg sagde det. Jeg talte ikke særlig om Situationen paa Pengemarkedet, end mindre om den almindelige europæiske økonomiske Situation, men jeg talte om Situationen herhjemme i Forhold til Statskassen, i Forhold til Statens Indtægter, og der er det jo givet, at de Aarsager, som, deri har det ærede Medlem Ret, allerede i længere Tid havde virket, traadte først med fuld Kraft ud i Livet i Slutningen af 1908 og i Aaret 1909. Jeg skal her særlig henpege paa noget saadant som Byggeriets Standsning. Det standsede jo ikke øjeblikkelig paa Grund af Bankkrisen, der var adskillige store Ejendomme og Bygningskomplekser, som skulde gøres færdige. Alene et saadant Faktum som, at det standsede, har virket kolossalt trykkende paa Erhvervslivet i Byerne, især i København, og er ogsaa i høj Grad blevet føleligt for Statskassen ved mindre Indførsel af alle saadaane Artikler, som overhovedet kunne undværes, og da navnlig de Luksusartikler, som man ved Skattereformen af 1908 paalagde noget højere Skat, ved Mindreindførsel paa en Mængde forskellige Omraader, hvor man direkte eller

indirekte er ramt heraf. Noget lignende som det, der i saa høj Grad gjorde sig gældende for Byggevirksomheden, har ogsaa gjort sig gældende i andre Erhverv. Jeg skal henpege paa den overordentlig sørgelige Tid for Skibsfarten og Skibsbyggeriet, som Aaret 1909 var. I det hele tror jeg, at i den Forbindelse, hvori jeg har brugt Betegnelsen, vil den fuldstændig slaa til; set fra Statskassens Synspunkt faldt Virkningerne af de daarlige Tider først ind med fuld Kraft, efter at Toldloven og den øvrige Skattereform vare traadte ud i Livet.

Mere udførlige Bemærkninger kommer jeg til at rette til det ærede Medlem med Hensyn til Statens Laanepolitik. Det var jo et meget omfattende Omraade, det ærede Medlem her kom ind paa, og et Omraade, man ikke er vant til at drøfte her i Tinget. Jeg sætter Pris paa at benytte den Lejlighed, det ærede Medlem har givet mig, til at komme noget nærmere ind derpaa; disse Spørgsmaal ere store nok til at fortjene Opmærksomhed.

Det centrale i det ærede Medlems Bemærkninger var en Dadel til Regeringen, fordi den ikke havde faaet sluttet noget fast Laan i afvigte Sommer. Det ærede Medlem spørger: Hvorfor gjorde vi dog ikke det? Hvorfor nøjedes vi med det midlertidige Laan? Jeg vil svare: Regeringen vilde i Sommer som til enhver anden Tid hellere slutte et fast end et midlertidigt Laan — jeg behøver ikke at angive Grundene herfor; de ligge jo saa temmelig aabenlyst for Dagen. Naar Regeringen ikke gjorde det, var det af den ganske simple Grund, at den ikke ansaa Øjeblikket for gunstigt og belejligt dertil. Denne min Mening deltes ikke alene indenfor Finansstyrelsen, men ogsaa af alle de Autoriteter paa dette Omraade, særlig indenfor vor ledende Bankverden, som jeg havde Lejlighed til at konferere med i denne Sag. Der var ikke en eneste af de ikke ganske faa, med hvilke jeg drøftede den Sag kort efter min Tiltræden, som havde den Opfattelse, at det vilde være fornuftigt og belejligt at søge et fast Laan stiftet paa det daværende Tidspunkt. Det ærede Medlem udtalte den Formodning, at Sagen ikke var bleven sonderet i Udlandet. Jo, den blev sonderet saavel i Indland som i Udland, det kan jeg forsikre det ærede